

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ**

Кафедра українознавства та гуманітарної освіти

Перший проректор / проректор з
науково-методичної роботи
Л. М. Фесенко

« 26 02 2013 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНИХ СПІВБЕСІД

для вступу на навчання за освітньо-професійною програмою
бакалавра на базі повної загальної середньої освіти
з дисципліни «Історія України»

**Голова предметної екзаменаційної
комісії**

С. В. Алексєєв

Краматорськ, 2013

Програму укладено на основі чинної програми з історії України для 11 річної школи

Абітурієнти повинні знати та уміти:

- знати про основні політичні, соціально-економічні, культурні події та видатних історичних діячів;
- встановлювати причинно-наслідкові зв'язки подій і явищ;
- працювати з різними джерелами інформації; визначати хронологічні соціально-економічних та політичних подій, їхні зміст та послідовність;
- позначати на картосхемі місця історичних подій ;
- порівнювати різноманітні події і процеси в історії України та у всесвітній історії; визначати передумови, причини, наслідки та особливості історичних подій, явищ та процесів;
- визначати найважливіші зміни, що відбувалися й відбуваються в житті людства;
- аналізувати історичні джерела, класифікувати їх.

№ з/п	Розділ програми	Факти, дати, історико-географічні, історичні персоналії. Поняття й терміни	Предметні уміння
1	Стародавня історія України	Поява та розселення людей на території України. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Кочовики за раннього залізного віку. Велике розселення слов'ян.	Визначати риси неолітичної революції, причини та наслідки занепаду Великої Скії, особливості грецької колонізації Північного Причорномор'я та Криму, наслідки та значення Великого розселення слов'ян.
2	Виникнення та розквіт Київської Русі	Розселення східнослов'янських племінних союзів. Утворення Київської Русі. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність князів/княгині: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава. Князювання Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Запровадження християнства як державної релігії. Князювання Володимира Мономаха та його сина Мстислава в Києві.	Визначати наслідки внутрішньо- та зовнішньополітичної діяльності князів доби, передумови та історичне значення запровадження християнства як державної релігії, значення та наслідки Любецького з'їзду князів.
3	Київська Русь за часів роздробленості. Галицько-Волинська держава	Роздробленість Київської Русі. Боротьба за київський стіл. Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Князювання Данила Романовича. Монгольська навала на південно-західні землі Русі.	Знати напрямки походів монголів у південно-західні руські землі.
3	Політичний устрій, соціально-економічний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX – XIV ст.	Розвиток суспільно-політичного та господарського життя Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Розвиток культури та освіти Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Поширення писемності.	Характеризувати політичний і соціальний устрій Київської Русі та Галицько-Волинської держави, становище представників різних соціальних станів, форми землеволодіння

4	Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.)	Литовської держави. Кревська унія. Виникнення українського козацтва. Включення Закарпаття до складу Угорщини, Буковини до складу Молдавського князівства. Московсько-литовські війни. Розвиток культури та освіти.	Характеризувати політичне становище українських земель у складі Великого князівства Литовського до і після Кревської унії
5	Українські землі в другій половині XVI ст.	Зміни у соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорозької Січі. Люблінська унія та її вплив на українські землі. Братський рух. Утворення греко-католицької церкви.	Характеризувати соціальну структуру українського суспільства, становище різних верств населення українського суспільства XVI ст., суспільно-політичні зміни, які відбулися на українських землях внаслідок Люблінської унії
6	Українські землі в першій половині XVII ст.	Зміни в соціально-економічному житті. Вплив Берестейської унії на розвиток церковного життя в Україні. Відновлення церковної православної ієрархії. Козацькі повстання 1620-х – 1630-х рр.	Визначати наслідки Берестейської унії для церковного життя в Україні, участі козацтва у Хотинській війні, наслідки та значення козацьких повстань
7	Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.	Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави – Війська Запорозького. Зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького.	Визначати причини та наслідки Національно-визвольної війни, місце Гетьманщини в міжнародних відносинах тогочасної Європи. Порівнювати наслідки та значення найважливіших битв
8	Українські землі в 60 – 80-ті рр. XVII ст.	Гетьманування І. Виговського. Запад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Слобідська Україна.	Визначати причини та наслідки московсько-української війни 1658 – 1659 рр.; Руїни
9	Українські землі наприкінці XVII – першої половини XVIII ст.	Гетьманування І. Мазепи. Національно-визвольна акція гетьмана І. Мазепи. Обмеження автономії Гетьманщини. «Правління Гетьманського уряду»	Характеризувати внутрішню та зовнішню політику І. Мазепи та інших гетьманів цього періоду
10	Українські землі в другій половині XVIII ст.	Гетьманування К. Розумовського. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Ліквідація Запорозької Січі. Скасування козацького устрою на Слобожанщині.	Визначати причини скасування гетьманства і ліквідації Запорозької Січі, наслідки ліквідації Запорозької Січі та Гетьманщини, поділів Польщі
11	Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.	Включення українських земель до складу Російської імперії. Промисловий переворот та зародження ринкової економіки.	Характеризувати політику Російської імперії щодо України
12	Західноукраїнські землі наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.	Включення західноукраїнських земель до складу Австрійської імперії, реформи Марії Терезії та Йосифа II та українські землі, діяльність «Руської трійці». Діяльність Головної руської ради (ГРР).	Характеризувати політику Австрійської імперії щодо Західної України, її наслідки
13	Наддніпрянська	Реформи 60 – 70-х рр. XIX ст. і процеси	Визначати наслідки

	Україна в другій половині XIX ст.	модернізації в Україні. Політика російського царизму щодо України.	промислового перевороту, скасування кріпосного права
14	Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у другій половині XIX ст.	утворення перших політичних партій: Русько-української радикальної партії (РУРП), Української Національно-демократичної партії (УНДП), Української соціал-демократичної партії (УСДП). Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».	Характеризувати вплив аграрної реформи 1848 р. на розвиток економіки Західної України
15	Наддніпрянська Україна на початку XX ст.	Події революції 1905 – 1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.	Проведення Столипінської аграрної реформи, особливості її запровадження в Україні.
16	Україна в Першій світовій війні	Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Бойовий шлях легіону Українських січових стрільців.	Характеризувати політичні плани і наміри ворогуючих держав щодо українських земель, процес організаційного оформлення українського руху на західноукраїнських землях
17	Українська революція	Революційні події в Україні у 1917 – на початку 1918 р. Еволюція поглядів політичних сил України щодо самовизначення українців (Універсали Центральної Ради, погляди самостійників). Війна радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР.	Визначати причини Української революції, її характер, місце різних політичних сил у подіях періоду
18	Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918 – 1920 рр.)	Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу, Військова конвенція УНР з Німеччиною та Австро-Угорщиною. Прийняття Конституції УНР. Державний переворот і утворення Української Держави. Утворення ЗУНР. Прихід до влади Директорії. Акт злуки УНР та ЗУНР. Окупація військами Антанги півдня України. Денікінський режим в Україні. Польсько-радянська війна на території України	Характеризувати внутрішню та зовнішню політику урядів гетьмана П. Скоропадського, Директорії, ЗУНР, більшовиків, зміст Варшавської угоди між УНР та Польщею, культурне життя в Україні в умовах окупації та громадянської війни.
19	Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921 – 1928 рр.)	Процес входження УСРР до складу СРСР. Голод у південних губерніях УСРР. Неп в УСРР. Відбудова народного господарства. Початок курсу на індустріалізацію. Політика «коренізації» УСРР.	Визначити результати й наслідки культурно-освітньої роботи більшовиків в 1920-х рр., причини та наслідки «українізації»
20	Радянська модернізація України (1929 – 1938 рр.)	Прояви процесу модернізації в радянській Україні. Зміна соціальної структури суспільства в Україні.	Визначити причини та наслідки політики форсованої індустріалізації та колективізації
21	Західноукраїнські землі (1921 – 1938 рр.)	Українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. Економіка українських земель	Визначити міжнародні чинники розподілу українських земель між іншими державами на початку 1920-х рр.
22	Україна під час Другої світової війни	Початок Другої світової війни. Включення Західної України, Бессарабії	Знати місця, пов'язані з початком та завершенням

	(1939 – 1945 рр.)	та Північної Буковини до складу УРСР. Початок Великої Вітчизняної війни, окупація України. Встановлення окупаційного нацистського режиму. Розгортання діяльності радянських партизан та українського визвольного руху. Створення УПА. Визволення України. Перемога у Великій Вітчизняній війні.	визволення України від німецьких загарбників, битв і військових операцій, окупаційні зони, на які була розділена Україна, території поширення та активних дій різних течій руху Опору.
23	Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950-х рр.	Україна – суб'єкт міжнародних відносин. Відбудова великих індустріальних об'єктів (Азовсталь, Дніпрогес, Запоріжсталь, шахти Донбасу тощо). Розгортання ідеологічних кампаній. Голод в Україні 1946 – 1947 рр.	Характеризувати зовнішньополітичну діяльність УРСР у повоснні роки
24	Україна в умовах десгалинізації (1953 – 1964 рр.)	Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР. Будівництво потужних індустріальних об'єктів. Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950 – 1960-х рр. Виникнення руху «шістдесятників», чорної хвилі дисидентського руху наприкінці 1950 – початку 1960-х рр.	Визначати причини виникнення, значення опозиційного руху, наслідки процесу лібералізації для українського суспільства, наслідки економічних реформ.
25	Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.)	Здійснення економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Кадрові зміни в політичному керівництві УРСР. Друга хвиля дисидентського руху. Політико-ідеологічне становище радянського ладу в Україні (середина 1960 – початок 1980-х рр.). Конституція УРСР 1978 р.	Характеризувати основні вимоги дисидентського руху 1960 – 1970-х рр., явища у сфері культури, політику русифікації в освіті, науці, літературі та мистецтві.
25	Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України	Чорнобильська катастрофа. Загострення соціально-економічної кризи: продаж товарів за картками споживача з купонами, зростання цін. Загальноукраїнський страйк шахтарів, виникнення Народного руху України (Народний рух України за перебудову), перші альтернативні вибори до Верховної Ради. Акт проголошення незалежності України, проведення референдуму та виборів Президента України.	Характеризувати розгортання соціального та національного руху в Україні в умовах «перебудови», процес поступової втрати КПУ провідних позицій і впливу в суспільстві, процес утвердження незалежності України.
26	Україна в умовах незалежності	Заснування Збройних Сил України. Прийняття Конституції України. Прийняття державної символіки. Формування інституту громадянства та соціально-економічні реформи наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.: приватизація засобів виробництва, лібералізація цін, грошова реформа, диференціація суспільства. Інтегрування України у світове співтовариство.	Описувати здобутки України на шляху інтеграції у європейський, світовий гуманітарний та освітній простір. Визначати риси економічного, соціального, політичного, національного, культурного життя.

Рекомендована література

1. Пометун, Олена Іванівна. Історія України [Текст] : зб. тест. завдань для підготов. до зовнішнього незалежного оцінювання / О. І. Пометун, В. С. Власов, Г. О. Фрейман. - Вид 2-е, виправл. і доповн. - К. : Генеза, 2010. - 128 с. : карти, іл. - (Зовнішнє незалежне оцінювання 2010). - ISBN 978-966-504-721-6.
2. Лебедєва, Юлія Геннадіївна. Історія України [Текст] : навч. посіб. для підготов. до зовніш. незалеж. оцінювання / Ю. Г. Лебедєва. - К. : Генеза, 2010. - 181 с. : фотогр. - (Практикум). - ISBN 978-966-504-967-8.
3. Кульчицький, Станіслав Владиславович. Новітня історія України (2001-2010). [11 клас] [Текст] : дод. до підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. В. Кульчицький. - 2-ге вид., переробл. та допов. - К. : Генеза, 2010. - 48 с. : іл., табл. - ISBN 978-966-11-0016-8. - ISBN 966-504-546-6.
4. Бойко, Олександр Дмитрович. Історія України [Текст] : навч. посіб. / О. Д. Бойко. - 3-тє вид., доповн. - К. : Академвидав, 2010. - 687 с. - (Альма-матер). - ISBN 978-966-8226-43-4.
5. Історія України [Текст] : довідник / упоряд.: С. Крупчан [та ін.]. - 5-тє вид., перероб. і доп. - К. : Казка, 2010. - 736 с. : іл. - (Серія "Новий довідник"). - ISBN 978-966-8055-18-8.
6. Гісем, Олександр Володимирович. Історія України. Опорні схеми, таблиці, коментарі [Текст] / Гісем О. В., Мартинюк О. О. - Вид. 2-ге, випр., допов. і переробл. - Кам'янець-Подільський : Абетка, 2010. - 488 с. - (Історія України). - ISBN 978-966-682-320-8.
7. Литвин, Володимир Михайлович. Історія України [Текст] : підручник / В. М. Литвин. - 4-тє, доопр. та допов. вид. - К. : Наукова думка, 2010. - 829 с. - ISBN 978-966-00-0878-3.

К. і. н., доцент кафедри
українознавства та гуманітарної освіти

С. В. Алексєєв

Програму ухвалено кафедрою українознавства
та гуманітарної освіти
Протокол № 14 від 14.03.2013 р.

Завідувач кафедри українознавства
та гуманітарної освіти

Т. В. Кудерська